

สาระสำคัญโดยสรุปของ
ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.
(ฉบับปรับปรุง มีนาคม 2551)

1. หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติ

กำหนดให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ แต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. สถานภาพของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในการกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ (มาตรา 5 วรรคสอง)

3. วัตถุประสงค์

กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ในการสร้าง พัฒนา ประมวล และประยุกต์องค์ความรู้ทั้งหมด ดำเนินการให้มีการเรียนรู้ในองค์ความรู้ จัดการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม รวมถึง การทำนุบำรุง ส่งเสริม และพัฒนา วิชาธรรมศาสตร์ การเมือง การปกครอง การบริหารจัดการ ศาสนา ศิลปกรรม วัฒนธรรม ศิลปะ ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม (มาตรา 7 วรรคแรก)

4. หลักการบริหารมหาวิทยาลัย

กำหนดให้มหาวิทยาลัยยึดหลักในการบริหารมหาวิทยาลัย 9 ประการคือ

- (1) เสรีภาพทางวิชาการ
- (2) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (3) ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- (4) ความมีคุณธรรม
- (5) การนำความรู้สู่สังคม
- (6) ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
- (7) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (8) การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล
- (9) คำนี้ถึงถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากร

5. ส่วนงานของมหาวิทยาลัย

กำหนดให้มีส่วนงาน 6 ประเภท คือ สำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงาน คณะวิทยาลัย สถาบัน และสำนัก แต่ยังมีหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ (มาตรา 9 วรรคแรกและวรรคสอง)

และกำหนดลักษณะหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละประเภทไว้เป็นการเฉพาะ โดยให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัย รับผิดชอบงานสนับสนุนการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย สำนักงานมีหน้าที่สนับสนุนการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย คณะและวิทยาลัย มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ทำวิจัยและให้บริการทางวิชาการ สถาบันมีหน้าที่ทำการวิจัยและให้บริการทางวิชาการ สำนักมีหน้าที่สนับสนุนการบริหารจัดการทางวิชาการ (มาตรา 9 วรรคสาม ถึงวรรคเจ็ด) แต่ทั้งนี้ อาจมีการออกข้อกำหนดมหาวิทยาลัย เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหน้าที่ของหน่วยงานที่มีกำหนดไว้ให้แตกต่างออกไปได้ (มาตรา 9 วรรคแปด)

6. การจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานในส่วนงาน

การจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิก หน่วยงานนั้นให้ ออกเป็นข้อกำหนดมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 9 วรรคเก้า)

การแบ่งหน่วยงานในส่วนงาน ก็ให้ ออกเป็นข้อกำหนดเช่นเดียวกัน (มาตรา 9 วรรคเก้า)

7. อำนาจและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ทั้งหมด 11 ข้อ (มาตรา 13 วรรคแรก) แบ่งเป็นเรื่องใหญ่ได้ ดังนี้

6.1 เรื่องเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินอาทิ อำนาจในการถือกรรมสิทธิ์ หรือปกครองดูแล และจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและที่ราชพัสดุ อำนาจในการทำนิติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย เช่น ซื้อขาย เช่า ให้เช่า โอน รับโอน จำหน่ายทรัพย์สิน เป็นต้น

6.2 เรื่องที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือทำกิจการ อาทิ การกู้ยืม การออกพันธบัตร การร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกในการทำกิจการ การจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลภายนอกจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล การลงทุนหรือร่วมลงทุนต่าง ๆ

6.3 เรื่องการรับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ

6.4 เรื่องการกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์เกี่ยวกับบุคลากร

6.5 เรื่องการจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ ทั้งกองทุนที่ให้กับนักศึกษาและกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ

แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีอำนาจหน้าที่บางประการที่มหาวิทยาลัยจะทำได้เพียงเท่าที่กรอบของกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น เช่น เรื่องการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือร่วมดำเนินกิจการกับบุคคลภายนอก กฎหมายกำหนดให้ต้องเป็นกิจการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 7 เท่านั้น หรืออำนาจหน้าที่ในการทำนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นการซื้อ การขาย การเช่า การให้เช่า การโอน หรือการรับโอน เรื่องของการกู้ยืมเงิน การออกพันธบัตร การออกตราสารต่าง ๆ และการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลหรือองค์กรภายนอกจัดตั้งนิติบุคคล ก็ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดมหาวิทยาลัย (มาตรา 13 วรรคสอง)

8. รายได้ของมหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ 3 ลักษณะคือ

7.1 รายได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน ได้แก่เงินอุดหนุนทั่วไป (มาตรา 15 (1))
เงินกองทุนคงยอดเงินต้นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น มาตรา 15 (3)

4.2 รายได้จากการดำเนินงาน ได้แก่ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าบริการ หรือเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บ ผลประโยชน์จากการลงทุน ผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มหาวิทยาลัยปกครองดูแล ผลประโยชน์จากกองทุนคงยอดเงินทุน และผลประโยชน์อื่น ๆ (มาตรา 15 (3) (4) (5) (6) และ (7))

4.3 เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

รายได้ทุกประเภทดังกล่าว ไม่เป็นรายได้ที่ต้องส่งกระทรวงการคลัง (มาตรา 13 วรรคสาม)

9. โครงสร้างการบริหารงาน

กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไป มีอำนาจหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- การกำหนดนโยบาย แผนงาน วิธีการ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัย การจัดการรายได้ จัดหาแหล่งทุน

- ออกข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศ

- การอนุมัติการตั้งงบประมาณและอนุมัติงบประมาณ อนุมัติการให้ปริญญา และวุฒิบัตรต่าง ๆ

- อนุมัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกหน่วยงาน การรับสถาบันสมทบ และการจัดการศึกษาร่วม

- อนุมัติการกู้ยืมเงินและการให้กู้ยืมเงิน อนุมัติการจัดตั้งหรือการร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือเลิกองค์กรนั้น

- ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง และถอดถอน นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

- แต่งตั้งและถอดถอนให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้างานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

- พิจารณาเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัยและส่วนงานต่าง ๆ และประเมินผลการทำงานของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงาน

(มาตรา 23)

ให้มีอธิการบดี เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานมหาวิทยาลัย (มาตรา 35) โดยมีคณะกรรมการผู้บริหารมหาวิทยาลัย เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาเสนอแนะและกำหนดแนวทางการบริหารงาน (มาตรา 27 และมาตรา 28) มีคณะกรรมการวิชาการ มีหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับบริหารวิชาการ (มาตรา 30 และมาตรา 31)

ในหน่วยงาน ระดับคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า มีคณบดี/ผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก / หัวหน้างานส่วนราชการอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา 41 และมาตรา 47) และมีคณะกรรมการประจำหน่วยงาน (มาตรา 45 และมาตรา 48) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนงานของหน่วยงาน และพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการของหน่วยงาน ในคณะ/วิทยาลัย ยังอาจให้มีภาควิชา ซึ่งมีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้รับผิดชอบงานของภาควิชา (มาตรา 46)

และให้มีสภาอาจารย์ และสภาพนักงานมหาวิทยาลัยสนับสนุนวิชาการ ที่ประกอบด้วย ประธานและกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอข้อคิดเห็น คำแนะนำ และให้คำปรึกษา แก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับเรื่องกิจการของมหาวิทยาลัย การพัฒนาบุคลากร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามข้อบังคับและที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย (มาตรา 33 และมาตรา 34)

และยังมีสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้แทนสมาคมศิษย์เก่า ผู้แทนสมาคมวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ระดมความคิดเห็น จัดหาทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย (มาตรา 26)

10. สภามหาวิทยาลัย

- องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

1. นายกสภามหาวิทยาลัย
2. อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ อธิการบดี
3. กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง มีนายกสมาคมธรรมศาสตร์ ๑ ประธานคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และ ประธานสภาพนักงานมหาวิทยาลัยสนับสนุนวิชาการ
4. กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากผู้บริหาร จำนวน 6 คน
 - 4.1 จาครองอธิการบดี 1 คน
 - 4.2 จากคณบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ/วิทยาลัย 4 คน
 - 4.3 จากผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่า จำนวน 1 คน
5. กรรมการสภาจากพนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งวิชาการ จำนวน 4 คน
6. กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 2 คน
7. กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน

- นายกสภามหาวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี ดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้

- กรรมการสภาตาม 4 , 5, 6 และ 7 มีวาระ 2 ปี

11. อธิการบดี

- คุณสมบัติ มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังนี้

- (1) ศึกษาสำเร็จปริญญาเอกและทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
- (2) ศึกษาสำเร็จชั้นปริญญา และทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีหรือเคยเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

- วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

12. คณะกรรมการผู้บริหารมหาวิทยาลัย

ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน/ สำนัก หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่า ประธานสภาอาจารย์ ประธานสภาพนักงานมหาวิทยาลัย สันนิษฐานวิชาการ เป็นกรรมการ

13. คณะกรรมการวิชาการ

ประกอบด้วย

- 1) กรรมการที่เป็นศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ ทางสายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 3 คน และสายวิทยาศาสตร์ 3 คน
- 2) กรรมการที่เป็นคณบดี จำนวน 3 คน
- 3) กรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 3 คน

14. สภาอาจารย์

ประกอบด้วยประธานและกรรมการที่เป็นคณาจารย์ และได้รับเลือกตั้งจากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอข้อคิดเห็น คำแนะนำ และให้คำปรึกษา แก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับเรื่องกิจการของมหาวิทยาลัย ความก้าวหน้าและการพัฒนาอาจารย์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามข้อบังคับและที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

การดำเนินงานอื่นที่เกี่ยวข้องของสภาอาจารย์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

15. สภาพนักงานมหาวิทยาลัยสันนิษฐานวิชาการ

ประกอบด้วยประธานและกรรมการ ที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสันนิษฐานวิชาการ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอข้อคิดเห็น คำแนะนำ และให้คำปรึกษา แก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับเรื่องกิจการของมหาวิทยาลัย การพัฒนาบุคลากร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามข้อบังคับและที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

การดำเนินงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

16. การดำเนินการของคณะ วิทยาลัย

คณะมีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะหรือวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี แต่ห้ามเกินสองวาระติดต่อกัน

คณบดีมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญา และทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี (มาตรา 41)

ในคณะ/วิทยาลัย มีคณะกรรมการประจำคณะ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและแผนงาน วาระเทียบและออกประกาศทางการศึกษา พิจารณาหลักสูตร วางหลักเกณฑ์และกำกับดูแลการ วัตถุประสงค์ ประเมินผล และ ควบคุมมาตรฐานการศึกษา พิจารณางบประมาณ เสนอแต่งตั้งถอดถอน ตำแหน่งทางวิชาการ กำกับดูแลการบริหารงานของคณบดี และให้คำปรึกษาแก่คณบดี (มาตรา 44 และมาตรา 45)

และในคณะอาจแบ่งส่วนงานเป็นภาควิชา โดยมีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานภาควิชา การดำเนินงานที่เกี่ยวกับภาควิชาให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา 46)

16. การดำเนินการของ สถาบัน/สำนัก

สถาบัน/สำนัก มีผู้อำนวยการเป็นผู้เป็นผู้รับผิดชอบงานของสถาบัน/สำนัก ส่วน รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติ การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัย และการดำเนินงานของสถาบัน/สำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา 47) และให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน/สำนัก แต่เรื่องจำนวนกรรมการ องค์ประกอบ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัย

17. การประกันคุณภาพและการประเมิน

กำหนดให้ต้องมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา รายละเอียดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา 53)

ให้มีการประเมินส่วนงาน โดยกำหนดให้มีการประเมินส่วนงานเมื่อก่อตั้งมาครบ 4 ปี และให้มีการประเมินอีก ทุก ๆ 4 ปี (มาตรา 54)

ให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผล โดย คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา 55)

ให้มีการประเมินผลการทำงานของอธิการบดี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ ในข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา 56)

และให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย ส่วนรายละเอียดการทำงานให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา 57)

18. การบัญชีและการตรวจสอบ

กำหนดให้ต้องมีการวางระบบบัญชีให้ถูกต้อง มีการทำทำรายการการเงิน มีการสอบบัญชี โดยให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และให้มีการสอบบัญชีในรอบปีบัญชี

และกำหนดให้อธิการบดีเป็นตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

19. การกำกับดูแล

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแล โดยในการกำกับดูแลรัฐมนตรีจะพิจารณาว่ากิจการของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 7 หรือไม่ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะหรือไม่

และกำหนดไว้ว่าในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดผลเสียหายต่อส่วนรวม คณะรัฐมนตรีโดยการเสนอของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอาจมีมติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรีได้ (มาตรา 64)

12. คณาจารย์และตำแหน่งทางวิชาการ

กำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการดังนี้ ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์ที่มีชื่อเป็นการเฉพาะ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ อาจารย์

และให้ผู้ที่ได้ตำแหน่งทางวิชาการ ใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามได้

13. การบริหารบุคคล

กำหนดให้มีพนักงานมหาวิทยาลัยสามประเภท คือพนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งวิชาการ พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ และอาจให้มีลูกจ้างของมหาวิทยาลัยก็ได้ (มาตรา 73)

ระบบการบริหารบุคคลทั้งหมดให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา 74)

ให้มีตำแหน่งชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งอื่นที่เป็นตำแหน่งเฉพาะตัวสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ (มาตรา 75)

ให้มีระบบการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ (มาตรา 76 และมาตรา 77)

14. ปรึญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ (มาตรา 78 - มาตรา 85)

กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปรึญญาเอก ปรึญญาโท ปรึญญาตรี อนุปรึญญา และประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ โดยให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจอนุมัติปรึญญาและออกข้อบังคับ กำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปรึญญา

นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการได้รับปรึญญาเกียรตินิยม ในผู้ที่จบปรึญญาตรี ปรึญญาโท และปรึญญาเอก และยังสามารถมอบปรึญญาเกิตติมศักดิ์ได้ด้วย

15. การมอบอำนาจและการกระจายอำนาจ

กำหนดไว้ให้อธิการบดีสามารถพิจารณามอบอำนาจให้คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน/ สำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่า ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะใน ส่วนงานที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานก็ได้ และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีนั้นอาจมอบหมายให้รองคณบดีหรือรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นแทนก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดีก่อน (มาตรา 51)

16. หลักการสำคัญอื่นที่มีกำหนดไว้

15.1 กำหนดให้กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองไม่น้อยกว่าที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ (มาตรา 12)

15.2 กำหนดหลักประกันสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาดังกล่าว (มาตรา 14)

15.3 กำหนดให้อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยผู้อุทิศให้ การซื้อมาจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือการแลกเปลี่ยน เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา 16)

15.4 กำหนดให้บรรดาเงินรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ต้องจัดการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในมาตรา 7 (มาตรา 17)

15.5 กำหนดให้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย และการบริการทางวิชาการ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (มาตรา 18)

15.6 กำหนดให้มีการยกเว้นภาษีทุกชนิดให้แก่มหาวิทยาลัยและให้ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่มหาวิทยาลัย นำไปลดหย่อนภาษีได้ (มาตรา 19)

17. บทเฉพาะกาลที่เกี่ยวกับข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการในสังกัด มธ.

17.1 ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการยังคงเป็นข้าราชการและลูกจ้างอยู่ต่อไป

หลักการสำคัญคือให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ยังคงเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการอยู่ต่อไปจนกว่าจะเกษียณอายุราชการ ลาออก หรือ แสดงเจตนาขอเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา 96)

17.2 การแสดงเจตนาขอเปลี่ยนสถานภาพ

ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ ประสงค์จะขอเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้เป็นดังนี้

- ก. ถ้าแสดงเจตนาขอเปลี่ยนสถานภาพ ภายใน 365 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยในทันที
- ข. ถ้าแสดงเจตนาขอเปลี่ยนสถานภาพ เมื่อพ้น 365 วัน แต่ไม่เกิน 3 ปี จะต้องผ่านการประเมินว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จึงได้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย โดยไม่ต้องทดลองงาน
- ค. ถ้าแสดงเจตนาเมื่อพ้นเวลาตามนั้น จะได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย เมื่อมหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่ากรับบุคคลนั้นเข้าทำงาน จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้

17.3 สิทธิของผู้ที่ขอเปลี่ยนสถานภาพ

- ได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนและประโยชน์เกี่ยวกับลูกไม่ต่ำกว่าที่เคยได้รับก่อนเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย
- ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะราชการยุบเลิกตำแหน่ง มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมาย
- ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญอยู่ต่อไป และยังมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายกองทุนบำเหน็จบำนาญ
- ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ